

DOSSIER ACTIVITATS 2021_2022

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Agricultura,
Desenvolupament Rural,
Emergència Climàtica
i Transició Ecològica

**CENTRE D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL**

DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Actualment, i per raons sanitàries, no estem realitzant cap activitat o taller que requerisca la utilització o ús de materials i elements que impliquen manipulació per part de les persones visitants.

D'altra banda, els recordem que les activitats han de concretar-se i acordar-se prèviament a la visita amb l'equip educatiu del Centre. A més, han de tindre en compte que les activitats concertades poden patir canvis d'última hora a causa de situacions imprevistes (inclemències meteorològiques, ús de maquinària, noves restriccions sanitàries, etc.).

Gràcies

ÍNDEX

- 00** GENERALITATS
- 01** OBJECTIUS DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE
- 02** PA, OLI I VI, BÀLSAM DIVÍ
- 03** ERRE QUE ERRE
- 04** CONSUM A -GUST
- 05** PLANTA UN ARBRE, SEMBRA FUTUR
- 06** PAISATGES D'AIGUA, PAISATGES DE VIDA
- 07** CAMINANT, CAMINANT O AMB POQUES RODES
- 08** UN MATÍ A L'HORT
- 09** BIODIVERSITAT PER TOT ARREU
- 10** VOLANT, VOLANT
- 11** L'AIGUA MOU LA VIDA
- 12** AFRONTAR L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA: I ARA QUÈ FEM?
- 13** LA MAR DE NETA

00

GENERALITATS

El Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana (CEACV) ofereix als centres educatius un ampli programa d'activitats entorn del medi ambient i de la sostenibilitat. L'oferta s'estructura en programes temàtics ajustats a un calendari, en els quals les activitats que es duen a terme giren al voltant d'un tema concret des d'un enfocament sistèmic del medi ambient. Els dies que no tenen cabuda en el calendari dels programes temàtics, les activitats que ha de dur a terme el grup s'acorden entre el

professor responsable i les educadores i educadors del CEACV en funció dels interessos del grup, del nombre i l'edat dels visitants, etc. Així mateix, també es poden desplegar programes especials que responen a necessitats específiques del grup visitant. Amb l'ús de metodologies actives, en què la part constructiva i emocional té una gran importància, el nostre equip d'educadores i educadors ambientals provoca l'aprenentatge vivencial i contextualitzat de l'estudiant.

Relació de programes temàtics i calendari

Objectius del desenvolupament

sostenible	Del 13 de setembre al 8 d'octubre de 2021
Pa, oli i vi, bàlsam diví	Del 13 d'octubre al 5 de novembre de 2021
Erre que erre	Del 8 de novembre al 3 de desembre de 2021
Consum a-gust	Del 9 de desembre al 23 de desembre de 2021
Planta un arbre, sembra futur	Del 10 de gener al 28 de gener de 2022
Paisatges d'aigua, paisatges de vida	Del 31 de gener a l'11 de febrer de 2022
Caminant o amb poques rodes	Del 14 de febrer al 25 de febrer de 2022
Un matí a l'hort	Del 28 de febrer al 25 de març de 2022
Biodiversitat pertot arreu	Del 28 de març al 14 d'abril de 2022
Volant, volant	Del 25 d'abril al 6 de maig de 2022
L'aigua mou la vida	Del 9 de maig al 20 de maig de 2022
Afrontar l'emergència climàtica.....	Del 23 de maig al 3 de juny de 2022
La mar de neta	Del 6 de juny al 17 de juny de 2022

Destinatari

Totes les activitats temàtiques estan dissenyades per l'equip d'educadores i educadors del CEACV. En general, tots els programes temàtics contenen activitats adaptades als diferents grups d'edat dels estudiants (alumnes d'infantil, de primària i secundària, de batxiller, de cicles formatius i universitaris), així com als col·lectius d'educació no formal. Aquesta informació s'especifica en la documentació particular de cada programa temàtic.

Horaris

Les activitats es despleguen en horari matinal, entre les 9.00 i les 14.00 hores de dilluns a divendres. No obstant això, en l'horari durant el qual el CEACV està obert (consulteu), el grup pot quedar-se en les instal·lacions per a dinar a les zones habilitades per a pícnic, etc.), encara que haurà de comunicar-ho prèviament.

Inscripció

Les activitats són gratuïtes per als destinataris.

El transport va a càrrec de cada centre educatiu.

Per a participar en aquestes activitats cal inscriure's prèviament en el CEACV telefonant al 962 617 930. L'admissió per a realitzar les activitats es farà per rigorós orde d'inscripció. Les places són limitades.

Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana

Crta.Siderúrgica km2

46500 Sagunt

Telf. 962 617 930

www.agroambient.gva.es/web/ceacv

01

OBJECTIUS DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Del 13 de setembre al 8 d'octubre

DESCRIPCIÓ

El 25 de setembre de 2015, els líders mundials van acordar un conjunt de 17 objectius globals per a erradicar la pobresa, protegir el planeta i assegurar la prosperitat per a tots com a part d'una nova agenda de desenvolupament sostenible. Cada objectiu té metes específiques que han d'aconseguir-se per a l'any 2030.

Des del CEACV volem proposar una sèrie de activitats perquè els vostres alumnes coneguen, compreguen i interioritzen aquests ODS, de manera que els puguin incorporar al seu dia a dia i que en un futur els tinguin en compte a l'hora de prendre decisions.

OBJECTIUS

L'objectiu general d'aquestes activitats és que les persones que participen coneguen els ODS i connecten els ODS amb aspectes del seu dia a dia. De manera específica els objectius són:

- Despertar inquietuds en els alumnes i alumnes participants, relacionades amb les coses que ells mateixos i el seu entorn poden fer.
- Aconseguir que es comprometen en la consecució dels ODS i, per tant, d'un món millor.
- Divertir-se mentre s'aprèn.
- Treballar en equip.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- ELS ODS AL 4 VENTS: Amb aquest joc coneixeran què són els ODS, quants són i perquè són importants. A més, es relacionaran aquests ODS amb els Objectius per a viure millor, que són la traducció dels metes dels ODS perquè totes les persones puguen realitzar accions en el seu dia a dia.
- HALL SCAPE - REPTE ODS: Activitat amb una mecànica basada en un scape room, amb la diferència que no han d'escapar d'un lloc, sinó resoldre una sèrie de proves relacionades amb els ODS per a aconseguir obrir l'última caixa amb el missatge final.
- LA RULETA DELS ODS: És un senzill joc de preguntes i respostes plantejat perquè els participants aprofundisquen una mica més en cadascun dels ODS. Consta d'una ruleta de colors i un conjunt de preguntes.
- LA CIUTAT ON M'AGRADARIA VIURE: Emprant un plànol del model de ciutat actual i també unes peces mòbils de fusta de vianants, autobusos, cadires de rodes per a discapacitats, bicicletes, cotxes, cases, comerços, escola, entre altres, anirem construint el model de ciutat que volem al temps que anem trobant dualitats de models com vorera ampla vorera estreta, i altres que ens faran replantejar-nos el disseny urbanístic, així com les nostres necessitats reals respecte de l'espai públic en la ciutat i la seua configuració front a adaptar-nos les persones al que hi tenim actualment.
- EL LABORATORI DELS RESIDUS. En aquesta activitat hauran de buscar per grups i en cadascun dels objectes que se'ls entreguen, les paraules o xifres que els fan falta per a completar les frases relacionades amb la problemàtica ambiental derivada de la gestió dels residus.
- GREEN PLANET, EL RESTAURANT SOSTENIBLE, SALUDABLE I SUCULENT: Activitat que recrea un restaurant i on els participants, a través d'una carta de menú, aprenen que aliments compleixen amb les característiques de saludable, sostenible i succulent.
- MAQUETA DEL CICLE DE L'AIGUA: Si una imatge val més que mil paraules, per a explicar el cicle d'aigua disposem d'una maqueta al voltant de la qual els assistents al taller podran conèixer i veure com funciona el cicle de l'aigua, com l'ésser humà l'ha modificat, com l'actual aprofitament de l'aigua no és sostenible i finalment com podem ajudar i protegir els ecosistemes vinculats directament amb l'aigua.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions permanents:

- Panell sobre els ODS
- Panell amb logos i objectius.
- Vídeos ONU, UNESCO i Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació.
- Cada activitat compta amb els seus recursos i materials.

DESTINATARIS

1r-6è de primària, ESO, Batxillerat i adults.

02

PA, OLI I VI, BÀLSAM DIVÍ

Del 13 d'octubre al 5 de novembre

DESCRIPCIÓ

El CEACV compta, a les seues instal·lacions, amb el jardí dels paisatges mediterranis, que recrea la diversitat dels paisatges costaners de la Comunitat Valenciana, un recurs per a treballar amb els centres educatius que visiten el centre.

Aquest jardí mostra diversos ambients, tant els humanitzats com els de caràcter natural i, entre ells, l'oliverar, cultiu mil·lenari de gran valor cultural, històric, econòmic i ecològic que defineix els paisatges de bona part dels nostres secans. Les oliveres són autèntics monuments vius, únics, que aporten grans beneficis: fruits, producció d'oli i fusta, i són un dels cultius principals en totes les cultures mediterrànies.

OBJECTIUS

Les diferents activitats que es desenvoluparan tindran com a objectiu bàsic donar a conèixer la importància que té el cultiu de l'olivera, així com la producció i l'ús dels seus fruits.

De manera específica es pretén:

- Donar a conèixer el cultiu de l'olivera i la seua transcendència en la cultura mediterrània.
- Mostrar els productes derivats del cultiu de l'olivera i la importància per a la salut i l'alimentació.
- Mostrar els beneficis ambientals del cultiu ecològic de l'olivera.
- Descobrir l'enorme riquesa biològica i paisatgística entorn de l'oliverar.
- Promoure hàbits d'alimentació i consum saludables i respectuosos amb el medi.
- Despertar l'interès dels alumnes cap al seu entorn més pròxim, així com aprendre a valorar-lo i conservar-lo.

ACTIVITATS DISPONIBLES

Es desplega un conjunt d'activitats adaptades a les diferents edats i formació dels participants. Es persegueix que siguin pràctiques, participatives i reflexives, sense perdre en cap moment l'objectiu final de donar a conèixer el cultiu de l'olivera en les seues diverses facetes.

Les activitats són:

- **RECORREGUT PER LES OLIVERES DEL CEACV.**
- **CONEIX EL MÓN DE LES OLIVERES.** Gimcana al voltant de l'oliverar per a conèixer el cultiu de l'olivera, així com els productes que se'n deriven. Els alumnes, per grups, hauran de passar proves d'habilitat i coneixement per a dur a terme l'itinerari previst.
- **DISSENYANT EL MEU PUNT DE LLIBRE.** Consisteix a dissenyar i confeccionar un separador de pàgines amb fulles d'olivera.
- **PLEGANT OLIVES.** Activitat en què es cullen olives de forma manual com es fa habitualment al camp.
- **OLIVERES, OLIVES, OLI I MOLT MÉS.** Activitat per a descobrir els productes derivats de les oliveres.
- **DEGUSTACIÓ DE DIFERENTS TIPUS D'OLI.** Per a apreciar l'oli, els farem degustar diferents tipus d'olis, els quals podran estar aromatitzats amb pebre roig, vitet, romaní, etc.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre biodiversitat
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.
- Jardí dels paisatges del CEACV.

2. Exposicions temporals:

- Exposició sobre el món de les oliveres i els productes que se'n deriven.
- Exposició de tipus d'olis, sabors per a conèixer-los.
- Fotografies i làmines artístiques

3. Recursos paisatgístics:

- Jardí dels paisatges del CEACV.
- Hort històric del CEACV.

4. Altres:

- Recursos educatius per a aprendre sobre les oliveres, les seues propietats i els seus usos (fitxes, passatemps, jocs).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadores i educadors.

03

ERRE QUE ERRE

Del 8 de novembre al 3 de desembre

DESCRIPCIÓ

Com a conseqüència del model actual de consum, a les nostres llars produïm una quantitat molt gran de residus. En el dia a dia, estem rodejats de multitud d'elements que consumim, però poques vegades ens plantegem d'on vénen o on van quan ja no ens són útils. L'objectiu principal d'aquest programa temàtic és conèixer la problemàtica dels residus i i què és el que cada persona pot fer per a previndre'ls.

El CEACV desplegarà un conjunt d'accions destinades a estudiants de primària i de secundària coincidint amb la Setmana Europea de Prevenció de Residus, que se celebrarà durant els dies 17 al 25 de novembre de 2020.

OBJECTIUS

Les diverses activitats que es despleguen tenen com a objectiu final bàsic aconseguir la reducció gradual de les quantitats ingents de residus que es produeixen a les llars.

De forma específica es pretén:

- Mostrar la gran generació de residus que produïm actualment i els problemes ambientals que això genera.
- Ensenyar hàbits i comportaments que impliquen una producció menor de residus a través d'un millor ús i consum dels recursos de què disposem.
- Promoure comportaments i actituds responsables que impliquen reduir la producció de residus i que siguin més sostenibles.
- Implicar els participants perquè transmeten aquests comportaments a altres col·lectius i persones amb les quals puguen estar en contacte.
- Fomentar hàbits de consum responsable, reutilització i separació de residus.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- MENGEM I TIREM. Activitat per a analitzar la nostra compra diària, així com la tipologia i quantitat de residus que generem. Dels resultats obtinguts, es farà una proposta de bones pràctiques a la llar per a reduir aquesta generació de residus.
- EL LABORATORI DELS RESIDUS. En aquesta activitat hauran de buscar per grups i en cadascun dels objectes que se'ls entreguen, les paraules o xifres que els fan falta per a completar les frases relacionades amb la problemàtica ambiental derivada de la gestió dels residus.
- EL MUNTÓ DE FEM. Tracta sobre les quantitats de residus que produïm i les seues tipologies. Amb els alumnes asseguts al voltant d'una muntanya de fem, entaulem un debat sobre els tipus i la quantitat de residus que generem.
- EL JOC DELS RESIDUS. Adaptació de jocs tradicionals a la temàtica de residus. A través del joc es reforçarà el concepte de reciclatge i dels residus que dipositem en cada un dels contenidors.
- ELS CONTENIDORS DE FEM. Tracta sobre els tipus de residus i les alternatives a la seua generació o a donar-los un nou ús. Per mitjà d'un puzle sobre residus i contenidors adequats, els alumnes aprenen la regla de les 4R: reduir, reutilitzar, reciclar i repensar.
- GIMCANA. Joc de pista al voltant de l'alqueria on els alumnes, per grups, superaran diferents proves (sopa de lletres, mots encreuats, jeroglífics) relacionades amb la problemàtica dels residus.
- CONEQUENT ELS CONTENIDORS DEL CEACV: cada dia, en rebre als grups que ens visiten, els expliquem la importància de reduir els nostres residus, els comentem la nostra campanya de residus zero, i els mostrem els contenidors del CEACV perquè aquells residus que generen els tiren al contenidor adequat.
- GALLINETES, GALLINETES: Cada dia repleguem en un poal les pells de plàtan, poma, etc dels esmorzars dels visitants i li'ls portem a les gallinetes que tenim en l'hort històric de la Comunitat Valenciana. Una vegada estem en

la parcel·la de les gallinetes parlem de la importància d'aquests animalets a l'hora de transformar la matèria orgànica en adob.

- AL CEACV, RESIDUS ZERO: Campanya d'educació ambiental amb el doble objectiu de reduir els residus generats en els esmorzars dels escolars i evitar el malbaratament alimentari.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició d'ecoatífells.
- Exhibició de cartells i pòsters relacionats amb la Setmana Europea de Prevenció de Residus.

2. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre residus.
- Sala d'audiovisuals.
- Muntanya de fem situada a la sala d'exposicions interactiva.

3. Recursos paisatgístics:

- Hort històric del CEACV.
- Àrea de pic-nic

4. Altres:

- Recursos educatius per a aprendre sobre la problemàtica dels residus (passatemps, ecoatífells, fitxes per a Gimcana teles).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadores i educadors.

04

CONSUM A-GUST

Del 9 al 23 de desembre

DESCRIPCIÓ

Vivim en una societat de consum en què ens hem creat moltes necessitats, a vegades només per a sentir-nos feliços, satisfets i integrats en el grup. Consumim coses innecessàries pensant simplement que “m’ho puc permetre”. La publicitat ens anima a comprar, a estar a l’última si volem triomfar, a usar i tirar... Mentrestant, moltes persones no poden ni tan sols cobrir les necessitats bàsiques d’alimentació i salut.

Aquesta actitud consumista ha provocat greus problemes ambientals i socials com ara la sobreexplotació de recursos, la contaminació, el sobreendeutament de les famílies, la pobresa, les desigualtats socials, etc.

Com a consumidors tenim la responsabilitat de les nostres compres i el poder de decidir els productes que adquirim. Podem reduir l’impacte ambiental de les nostres accions diàries, afavorir el consum de productes que s’han produït i comercialitzat en condicions justes i promoure el consum de productes locals. Es tracta de viure senzillament perquè tot el món, senzillament, pugui viure.

OBJECTIUS

Durant aquesta campanya, les activitats que es duran a terme al CEACV tindran com a objectiu general fomentar el consum responsable entre els participants del programa.

De forma específica volem:

- Oferir als alumnes conceptes bàsics al voltant del consum responsable.
- Reflexionar sobre l’origen i la manera de fabricar els productes que consumim.
- Reduir el nostre consum i comprar només el que necessitem, sensibilitzar els participants sobre les causes i conseqüències que té el consum excessiu.
- Fomentar el consum respectuós amb la naturalesa que inclou les tres erres: reduir, reutilitzar i, finalment, reciclar.
- Descobrir la importància d’una dieta saludable i equilibrada.
- Conèixer l’alimentació ecològica.
- Facilitar la lectura i comprensió de l’etiquetatge dels productes.
- Donar suport al comerç de proximitat, solidari i socialment just.

ACTIVITATS DISPONIBLES

ACTIVITATS PER A ALUMNES D'INFANTIL I DE PRIMÀRIA:

- ANEM DE COMPRES AL MERCAT. Activitat que mostra la gran quantitat de residus que generem a les nostres cases, per a sensibilitzar sobre l'impacte negatiu d'aquests sobre el medi ambient. També permet conèixer l'origen, procedència, ingredients, al·lèrgens... de molts dels productes que integren la dieta mediterrània.
- GREEN PLANET, EL RESTAURANT SOSTENIBLE, SALUDABLE I SUCULENT: Activitat que recrea un restaurant i on els participants, a través d'una carta de menú, aprenen que aliments compleixen amb les característiques de saludable, sostenible i succulent.
- GIMCANA. Treball de grup que acull diferents activitats encadenades i utilitza diferents recursos del CEACV, com ara la cuina tradicional, l'hort, el pati de les energies, etc.
- VISITA A L'HORT ECOLÒGIC DEL CEACV.

ACTIVITATS PER A ALUMNES DE SECUNDÀRIA:

- ANEM DE COMPRES AL MERCAT. Activitat que mostra la gran quantitat de residus que generem a les nostres cases, per a sensibilitzar sobre l'impacte negatiu d'aquests sobre el medi ambient. També permet conèixer l'origen, procedència, ingredients, al·lèrgens... de molts dels productes que integren la dieta mediterrània.
- VISITA A L'HORT ECOLÒGIC DEL CEACV.
- UN SUPERMERCAT A L'HORTA. Activitat que mostra la gran quantitat de residus que generem a les nostres cases, per a sensibilitzar els participants sobre l'impacte negatiu d'aquests sobre el medi ambient. També permet conèixer l'origen de molts dels productes que integren la dieta mediterrània.
- GIMCANA. Treball de grup que acull diferents activitats encadenades i utilitza diversos recursos del CEACV com ara la cuina tradicional, l'hort, el pati de les energies, etc.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:
 - Exhibició de productes de comerç just i ecològics.
 - Exposició d'ecoatífells.
2. Exposicions permanents:
 - Panell interactiu sobre energia i consum d'aigua.
 - Maqueta que representa el projecte del CEACV.
 - Sala d'audiovisuals.
3. Recursos paisatgístics:
 - Hort històric del CEACV.
4. Altres:
 - Recursos educatius per a acostar-nos al consum responsable (fitxes, jocs, passatemps, productes de comerç just i ecològics).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadores i educadors.

05

PLANTA UN ARBRE, SEMBRA UN FUTUR

Del 10 de gener al 28 de gener

DESCRIPCIÓ

En l'educació ambiental s'ha utilitzat amb freqüència una ferramenta que consisteix a establir vincles entre els elements del medi natural i els participants en les activitats educatives. Així, al factor innegable de coneixement del medi natural que inclouen aquestes activitats s'uneix l'element afectiu i, en conjunt, provoquen una reacció d'atracció, d'estima i de respecte cap als elements amb què es conviu.

El CEACV desenvolupa un programa educatiu per a donar a conèixer la importància dels arbres i dels boscos com a elements bàsics del medi ambient, per a generar actituds i comportaments respectuosos cap a aquests i per a fomentar-ne la conservació.

Aquest programa compta amb un conjunt d'activitats ampli i adaptat a diferents nivells educatius.

OBJECTIUS

- Explicar conceptes bàsics relacionats amb els vegetals: les parts, els cicles i els processos vitals.
- Donar a conèixer la varietat d'espècies d'arbres i de tipus de bosc existents en la geografia valenciana.
- Mostrar el valor dels arbres i les formacions boscoses i la seua relació amb els serveis que aporten a la humanitat.
- Generar actituds i comportaments de respecte cap als arbres i les arbredes.
- Fomentar la participació en accions de col·laboració i voluntariat relacionades amb la millora i gestió dels espais naturals.

ACTIVITATS DISPONIBLES

ACTIVITATS PER A TOTS ELS NIVELLS:

- PLANTADES D'ARBRES EN GRUP.

ACTIVITATS PER A ALUMNES D'INFANTIL I PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA:

- TALLER DE SEMBRA. En testos fabricats a partir d'envasos reutilitzats s'ensenyà els alumnes a sembrar llavors d'espècies autòctones diverses, que després podran cultivar a les seues cases.
- TALLER DE RETALLABLES I CONSTRUCCIÓ D'UN MÒBIL. A partir de dibuixos, els participants en l'activitat retallen i construeixen un mòbil amb la silueta d'espècies d'arbres molt característics de la nostra flora.

ACTIVITATS PER A ALUMNES DE PRIMÀRIA:

- DISSENY D'UN PUNT DE LLIBRE. Taller per a dissenyar i elaborar un punt de llibre amb forma de fulla.
- COM ES PLANTA UN ARBRE. Amb una baralla s'han d'ordenar els passos correctament per a poder plantar un arbre.
- ITINERARIS PER A CONÉIXER ELS ARBRES DE CEACV. Joc de pistes per a localitzar arbres.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exposició "Els senyors dels anells"

2. Exposicions permanents:

- Panell sobre biodiversitat
- Maqueta sobre el projecte del centre
- Audiovisuals (saló d'actes).

3. Altres:

- Jardí del paisatges mediterranis
- Zona de plantació
- Fullet explicatiu plantació
- Materials plantació
- Obra titelles i materials associats

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadores i educadors.

06

PAISATGES D'AIGUA PAISATGE DE VIDA

Del 31 de gener a l'11 de febrer de 2022

DESCRIPCIÓ

El Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana (CEACV) desplega el programa "Paisatge d'aigua, paisatge de vida" entorn del Dia Mundial dels Aiguamolls, el 2 de febrer.

Espanya és el país de la Unió Europea amb una diversitat major de tipus ecològics d'aiguamolls. Es pot afirmar, en general, que aquests paisatges són els ecosistemes més rics i productius del planeta, per tractar-se de llocs que alberguen una diversitat biològica elevada. La seua conservació és imprescindible per a la supervivència de moltes espècies que es troben en perill d'extinció, espècies que depenen no solament de la seua existència, sinó del bon estat de conservació dels llocs que freqüenten. Els aiguamolls són font d'energia i de recursos i actuen com a aliats contra el canvi climàtic, la sequera i les inundacions. El CEACV es troba a uns 300 metres de la Marjal dels Moros, un dels aiguamolls valencians més emblemàtics. Recentment el CEACV ha incorporat l'exposició permanent "La Marjal dels Moros", una exposició molt completa sobre les figures de protecció de la marjal, les espècies, els esdeveniments al llarg del temps, un recull de fotografies dels seus hàbitats, motles d'elles aèries, itineraris proposats i bones pràctiques que deguem tenir en compte els visitants.

També als jardins del CEACV conviuen els paisatges culturals amb els paisatges naturals, on destaquen les llacunes, els bosquets de ribera i saladars.

Emmarcat en un programa temàtic del CEACV, es pretén que els participants coneguen els valors associats a aquests ecosistemes i s'involucren en la seua conservació. L'equip d'educadores i educadors ofereix un programa ampli d'activitats de sensibilització ambiental i d'acostament a aquests ecosistemes i a les espècies associades. La celebració es fa conjuntament amb la participació de la Societat Espanyola d'Ornitologia SEO/BirdLife, el Centre de Recuperació de Fauna La Granja del Saler i el Centre d'Investigació Piscícola del Palmar.

Durant la visita es poden fer diversos tallers, alguns referits a la identificació d'espècies aquàtiques, a l'anellament d'aus, a la migració d'aquestes, a la construcció de caixes niu fomentant la reutilització d'envasos, etc.; es recorreran itineraris per a conèixer els paisatges del CEACV, on podem observar llacunes d'aigua dolça, salobre o salada i dunes típiques dels sistemes humits litorals, i també s'exposaran materials diversos i es localitzaran les zones humides valencianes en els mapes habilitats en les exposicions del CEACV, entre altres activitats.

OBJECTIUS

- Donar a conèixer els valors naturals, culturals i paisatgístics de les zones humides.
- Ensenyar pautes de respecte per a la conservació d'aquests espais naturals plens de vida i imprescindibles per a la recàrrega aquífera en el nostre entorn.
- Oferir pautes per a realitzar el treball de camp per al coneixement del medi aquàtic i la qualitat de les aigües a la zona humida.
- Fomentar el descobriment de les zones humides com a espais per a la relaxació, l'oci i la inspiració artística.

ACTIVITATS DISPONIBLES

1. RELACIONADES AMB LA MARJAL DELS MOROS:

- PRESA DE CONTACTE AMB EL PAISATGE I LES ESPÈCIES DE LA MARJAL DELS MOROS. Visita a l'exposició "La Marjal dels Moros" i visita guiada a la Marjal.
- IDENTIFICACIÓ de les aus aquàtiques i de la flora.
- RECONeixEMENT DE TORTUGUES AUTÒCTONES i reconeixement de les diferències entre aquestes i les espècies exòtiques.
- SOLTA D'AUS AQUÀTIQUES recuperades al Centre de Recuperació de Fauna La Granja del Saler.
- FOMENTAR LES BONES PRÀCTIQUES de les persones en les zones humides.
- MAQUETA DEL CICLE DE L'AIGUA: Si una imatge val més que mil paraules, per a explicar el cicle d'aigua disposem d'una maqueta al voltant de la qual els assistents al taller podran conèixer i veure com funciona el cicle de l'aigua, com l'ésser humà l'ha modificat, com l'actual aprofitament de l'aigua no és sostenible i finalment com podem ajudar i protegir els ecosistemes vinculats directament amb l'aigua.

2. RELACIONADES AMB L'ÀMBIT DEL CEACV:

- VISITA GUIADA A LES LLACUNES i a l'observatori de fauna.
- PARTICIPAR en la pràctica sobre el "Coneixement del medi aquàtic".

3. TALLERS:

- IDENTIFICACIÓ DE VISU D'ESPÈCIES DE FLORA I FAUNA pròpies de les zones humides (aus, amfibis, rèptils i insectes).
- Pràctica sobre el "Coneixement del medi aquàtic" dissenyada per la Direcció General de Qualitat. Aquesta pràctica es durà a terme amb l'ajuda dels agents ambientals de la nostra Conselleria.
- "VOLAR, VIATJAR, VIURE". Campanya de SEO/BirdLife entorn de la migració de les aus. Per a alumnes de primària es proposa l'activitat "Ens anellem?", i per als de secundària, el "Joc de la migració".

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició d'ous, plomes i becs d'aus.
- Exposició, per mitjà d'aquaris, d'espècies diverses de fauna i flora aquàtica.

2. Exposicions permanents:

- Exposició "La Marjal dels Moros"
- Càmera teledirigida per a veure en directe la fauna i la flora de la Marjal dels Moros.
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.
- Banderola on s'explica la formació de l'estany de Morvedre i de la Marjal dels Moros.
- Mapa físic de la Comunitat Valenciana.

3. Altres:

- Paisatges del CEACV i de la Marjal dels Moros.

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadores i educadors.

07

CAMINANT, CAMINANT O AMB POQUES RODES

Del 14 al 25 de febrer

DESCRIPCIÓ

El CEACV ha preparat aquest programa d'activitats amb la finalitat d'implicar els usuaris en els temes relacionats amb la mobilitat eficient i sostenible. La idea consisteix a fomentar i proporcionar mesures que afavorisquen el transport sostenible i invitar els usuaris a provar alternatives al vehicle privat. Aquestes activitats estan orientades a conèixer mitjans de transport més eficients, a fomentar l'educació viària, a conscienciar de les repercussions que els diferents transports tenen per a la salut de les persones i del planeta en general. El CEACV també anima els usuaris a accedir a les instal·lacions amb bicicleta. En general, per mitjà d'una sèrie d'accions comunicatives i divulgatives, el Centre es compromet en l'educació perquè es pugui optar pels desplaçaments no motoritzats en aquells casos que siga possible.

Cal tindre en compte que el transport urbà representa el 40 % de tot el transport per carretera a la UE i és el responsable de la quarta part de les emissions de CO₂ relacionades amb el transport.

OBJECTIUS

Cal aportar la informació màxima als usuaris per a promoure la mobilitat en el marc del respecte màxim possible a la seguretat, als recursos energètics, a la salut de les persones i a la qualitat de l'entorn urbà i del medi ambient.

Els principals objectius se centren a:

- Conèixer i valorar les repercussions mediambientals de la mobilitat.
- Fomentar accions per a disminuir el consum energètic.
- Proposar bones pràctiques per a reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que provoquen el canvi climàtic.
- Mostrar mesures per a millorar la qualitat de l'aire i reduir el soroll.
- Donar a conèixer les repercussions que té per a la salut la pràctica d'una mobilitat més sostenible.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- MOBILITAT SEGURA I SOSTENIBLE. GIMCANA: Sopa de lletres, verdader o fals i relacionar entre dues columnes.
- MO[VÍDEO]LITAT: Exhibició de vídeos en relació amb el tema del canvi climàtic i la mobilitat (alguns fets per alumnes de l'Escola d'Art i Superior de Disseny, EASD, de València, amb el nom *mo[*vídeo]*litat en què destaquen aspectes diversos de la mobilitat urbana d'una manera fresca, original i directa.
- TRANSPORTA'M: Utilitzant com a material de suport el panell sobre mobilitat sostenible del CEACV amb la fitxa per emplenar titulada "El millor transport", els alumnes, guiats per un educador, analitzen el consum i l'impacte dels mitjans de transport i intenten definir propostes.
- LA CIUTAT ON M'AGRADARIA VIURE: Emprant un plànol del model de ciutat actual i també unes peces mòbils de fusta de vianants, autobusos, cadires de rodes per a discapacitats, bicicletes, cotxes, cases, comerços, escola, entre altres, anirem construint el model de ciutat que volem al temps que anem trobant dualitats de models com vorera ampla vorera estreta, i altres que ens faran replantejar-nos el disseny urbanístic, així com les nostres necessitats reals respecte de l'espai públic en la ciutat i la seua configuració front a adaptar-nos les persones al que hi tenim actualment.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre mobilitat.
- Sala d'audiovisuals.

2. Exposicions temporals:

- Exposició de pòsters sobre la Setmana Europea de la Mobilitat.

3. Recursos paisatgístics:

- Jardí dels paisatges del CEACV.

4. Altres:

- Ferramentes per al manteniment de la bicicleta.
- Recursos educatius per a comprendre la mobilitat sostenible (fitxes, jocs, passatemps).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadores i educadors.

08

UN MATÍ AL HORT

Del 28 de febrer al 25 de març

DESCRIPCIÓ

El CEACV compta entre les seues instal·lacions amb un recurs didàctic d'una bellesa singular, l'hort històric del CEACV, un projecte complet per a treballar amb els centres educatius. La visita és apta per a persones de qualsevol edat. Les persones amb mobilitat reduïda també poden gaudir d'aquest recurs. Aquest projecte, que funciona des de fa més de quinze anys, mostra la relació existent entre l'ésser humà i el territori a través de les activitats i usos agrícoles, així com les repercussions mediambientals que se'n deriven.

L'hort es divideix en quatre períodes de la història que han influït decisivament en l'agricultura valenciana: l'hort romà, l'hort àrab, l'hort del descobriment i l'hort actual. S'hi tracten aspectes molt variats, com ara l'agricultura ecològica, la biodiversitat, l'ús de l'aigua, les tradicions, la gastronomia, les ferramentes de treball, etc., cosa que el fa molt interessant per la relació amb els continguts treballats a l'aula.

L'activitat permet als alumnes una experiència directa amb la terra, i converteix l'hort en un espai on compartir, respectar i treballar en equip.

OBJECTIUS

- Mostrar les principals tècniques de cultiu, així com els avantatges de l'agricultura ecològica.
- Donar l'oportunitat als participants de treballar a l'aire lliure, en equip i en contacte directe amb la terra.
- Conèixer i identificar les diferents ferramentes que s'utilitzen a l'hort i relacionar-les amb les feines que fan.
- Oferir un espai sensitiu (olors, formes, colors, sons) i lúdic en un entorn privilegiat on gaudir tant professors com alumnes.
- Mostrar la història de l'agricultura valenciana com un clar exemple d'interacció persona-medi.
- Donar a conèixer la riquesa cultural (sistemes de reg, formes de cultiu, alimentació, gastronomia, festes, etc.) associada a l'agricultura de regadiu de la Comunitat Valenciana.
- Sensibilitzar els participants cap al patrimoni agrari (riquesa d'espècies, varietats cultivades i paisatges associats) de la Comunitat Valenciana.
- Posar de manifest que els nostres paisatges i la nostra cultura són evolutius.
- Donar a conèixer el valor ambiental de les espècies agrícoles tradicionals i la importància de la seua conservació en l'actualitat.
- Reflexionar sobre la situació actual de l'agricultura, relacionant l'ús indiscriminat de pesticides i fitosanitaris amb la degradació ambiental.
- Tractar hàbits d'alimentació saludable i la importància d'una dieta completa i equilibrada, així com temes de nutrició en general.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- VISITA GUIADA A L'HORT HISTÒRIC DEL CEACV és un recurs didàctic situat a l'exterior, al costat de la casa de l'Alqueria dels Frares.
- TREBALLEM L'HORT. Faenes participatives a l'hort, preparar una parcel·la, ensenyar-se a emprar les ferramentes, fer cavallons, sembrar, plantar, embuatar, regar i degustar.
- TEST-IOGURT. Preparar un test en un envàs de iogurt usat i sembrar-lo.
- DESCOBRIM LES NOSTRES LLAVORS. Identificació i classificació de llavors al laboratori del CEACV.
- LES FERRAMENTES DE L'HORT. Joc per grups on els alumnes han d'associar imatges de les ferramentes de l'hort amb el seu nom i la faena per a la qual s'utilitzen.
- EL MENÚ DE L'HORT. Activitat en què els participants, per grups, elaboraran un menú amb els cultius que troben a la parcel·la històrica que els corresponga.
- UN SUPERMERCAT A L'HORTA. Activitat que mostra la gran quantitat de residus que generem a les nostres cases, per sensibilitzar els participants de l'impacte negatiu d'aquests sobre el medi ambient. També permet conèixer l'origen de molts dels productes que integren la dieta mediterrània.

- GALLINETES, GALLINETES: Cada dia repleguem en un poal les pells de plàtan, poma, etc dels esmorzars dels visitants i li'ls portem a les gallinetes que tenim en l'hort històric de la Comunitat Valenciana. Una vegada estem en la parcel·la de les gallinetes parlem de la importància del galliner a l'hora de transformar la matèria orgànica en adob.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Fruits i llavors de l'hort.
- Exposició "Arbres monumentals de la Comunitat Valenciana".

2. Exposicions permanents:

- Maqueta que representa el projecte del CEACV.

3. Recursos paisatgístics:

- L'hort històric del CEACV.
- Cuina tradicional i cuina solar del CEACV
- Laboratori del CEACV.

4. Altres:

- Recursos educatius per a aprendre a l'hort (fitxes, jocs, passatemps, llavors, ferramentes).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadores i educadors.

09

BIODIVERSITAT A TOT ARREU

del 28 de març al 14 d'abril

DESCRIPCIÓ

Quan parlem de biodiversitat parlem de les formes de vida en el planeta. Cada any, des de la posada en funcionament del CEACV el 1999, el programa educatiu ha inclòs activitats relacionades amb la biodiversitat, és a dir, activitats relacionades amb les espècies i els paisatges que les alberguen i els serveis que aquests presten a tota la humanitat, també sobre l'impacte que les activitats humanes causen en els ecosistemes i, per descomptat, sobre les pautes per a preservar aquests impactes així com la conservació íntegra de la biodiversitat al nostre planeta.

OBJECTIUS

- Pendre contacte amb la natura.
- Donar a conèixer els valors naturals, paisatgístics i culturals de les espècies de flora i fauna.
- Fomentar l'observació, el descobriment de les espècies fàcils i pròximes i també de les rares i difícils de detectar.
- Fomentar el respecte i el desig de conservació de les espècies autòctones.
- Diferenciar les espècies autòctones de les invasores.
- Oferir pautes respecte a l'adquisició de mascotes i el seu manteniment per a evitar soltes en el medi natural amb les conseqüències que això implica.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- RECONeixEMENT D'ESPÈCIES DE FAUNA per les característiques físiques i pel comportament.
- RECONeixEMENT D'ESPÈCIES DE FLORA per les característiques físiques i per l'olor.
- IDENTIFICACIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES de la Marjal dels Moros des de la càmera teledirigida del CEACV i identificació de la flora de marjal també a través de la càmera i contrastar-la amb l'observada en els ambients de marjal dels paisatges del CEACV.
- BONES PRÀCTIQUES. Explicació de les bones pràctiques quan fem excursions pel medi natural.
- VISITA GUIADA. Es poden visitar els paisatges, als jardins i a l'hort del CEACV; també visitem la Marjal dels Moros per a reconèixer espècies.
- CONFECIÓ DE TARGETES AMB LLAVORS d'ambients mediterranis.
- CONEIXEMENT DEL MEDI AQUÀTIC". Per a grups de 3e cicle de primària i secundària.
- CONSTRUCCIÓ DE FAUNA MÒBIL amb l'ús de tècniques diverses.
- IDENTIFICACIÓ I ELABORACIÓ DE SILUETES DE DIVERSES ESPÈCIES DE FAUNA amb paper adhesiu de colors.
- OBSERVACIÓ, AMB LA LUPA BINOCULAR, D'ESPÈCIES VIVES (INVERTEBRATS).
- RATES PENADES: MOLTS BENEFICIS: informació general sobre aquestes espècies. Tipologies de caixes niu i visita d'espais de l'alqueria on tenim penjades algunes d'aquestes caixes. Confecció d'una caixa niu. Determinació d'espècies amb el bat-detector.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició d'aquaris temporals amb espècies de peixos endèmics ibèrics i endèmics valencians, com el fartet i el samaruc.
- Exhibició d'un terrari amb amfibis autòctons (ofegabous) i d'un altre amb rèptils autòctons (tortuga de rierol i tortuga d'estany).
- Exhibició d'ous, plomes i cranis d'aus.
- Radiografies d'aus ferides per negligències humanes (ploms de les armes de caça).
- Exhibició de fitxes d'espècies autòctones i invasores.
- Exhibició de l'exposició "Diario del Viaje Paludícola" cedida per la fundació Global Nature. 12 rolers per explicar mes a mes la trajectòria viatgera de la xitxarra d'aigua en les seues rutes migratòries. Conèixer els hàbitats preferents, l'alimentació, els hàbits de l'espècie i la reproducció.

2. Exposicions permanents:

- Exposició "La Marjal dels Moros".
- Càmera teledirigida per a veure en directe les espècies de la Marjal dels Moros.

10

VOLANT, VOLANT

Del 25 d'abril al 6 de maig

DESCRIPCIÓ

El CEACV proposa una setmana temàtica relacionada amb un fenomen que des de sempre ha despertat l'expectació, la curiositat i la fascinació de l'ésser humà: la migració de les aus.

És sorprenent que, any rere any, aus grans i menudes facen tot tipus de proeses per a evitar i esquivar la multitud d'amenaques i perills que troben en els seus viatges d'anada i tornada.

La morfologia i la fisiologia de les aus migradores s'ajusten com un rellotge a les característiques dels hàbitats i els ecosistemes per on passen durant el seu recorregut. Per això, aquestes aus són molt sensibles a les alteracions de la naturalesa.

La situació geogràfica de la península Ibèrica la converteix en lloc de pas en la migració de les aus entre Àfrica i Europa. Som molt afortunats de poder contemplar cada any com creuen el cel les aus migradores i com utilitzen els diferents ambients del nostre territori al llarg dels seus desplaçaments entre Àfrica i el centre i nord d'Europa.

OBJECTIUS

- Acostar els visitants al fenomen meravellós de la migració.
- Mostrar els processos que intervenen en les diverses migracions (processos meteorològics, geològics, culturals, accidentals).
- Donar a conèixer les aus migradores més fàcils d'identificar al nostre territori.
- Exposar els tipus de migració, els factors que els afecten i les adaptacions que han afavorit el comportament migratori de les aus.
- Donar a conèixer els mètodes científics que han permès i permeten el seu estudi.
- Estimular les bones pràctiques relacionades amb la gestió i conservació del patrimoni natural, i prendre consciència dels impactes ocasionats per les activitats de l'ésser humà sobre la biodiversitat i els ecosistemes, amb tots els seus processos.

ACTIVITATS DISPONIBLES

ACTIVITATS PER A ALUMNES D'INFANTIL:

- Audiovisual explicatiu de la migració. Audiovisual breu que explica la migració de les aus de manera senzilla i amena.
- Decorar i retallar caretes d'aus migradores. Es proporciona als xiquets una careta d'una au migradora (n'hi ha 4 models diferents) perquè la pinten i la retallen.
- Anellament científic de xiquets-aus. Activitat que consisteix a explicar de manera senzilla què és l'anellament científic d'aus i per què es fa, a més de la utilitat de la informació que se n'obté. Així, els alumnes, una vegada que s'han transformat en aus migradores gràcies a les caretes, són anellats, mesurats i pesats igual que es fa amb les aus.
- Exposició sobre La Marjal dels Moros.

ACTIVITATS PER A ALUMNES DE PRIMÀRIA:

- VISITA ALS PANELLS EXPOSITORS LA MARJAL DELS MOROS. Visitarem aquells panells on queden representades espècies de flora i fauna, també les fotos aèries i altres de la marjal i farem una reflexió en l'espai de les bones pràctiques en la marjal.
- VISITA A LA MARJAL DELS MOROS.
- AUDIOVISUAL EXPLICATIU DE LA MIGRACIÓ. Audiovisual breu que explica la migració de les aus de manera senzilla i amena. Aquest audiovisual està en anglès, però els monitors en faran una interpretació una vegada finalitzat.
- ANELLAMENT CIENTÍFIC DE XIQUETS-AUS. Activitat que consisteix a explicar de manera senzilla què és l'anellament científic d'aus i per què es fa, a més de la utilitat de la informació que se n'obté. Així, els alumnes, es transformen en aus migradores i són anellats, mesurats i pesats igual que es fa amb les aus. En funció de la disponibilitat dels anelladors.

ACTIVITATS PER A ALUMNES DE SECUNDÀRIA:

- AUDIOVISUAL EXPLICATIU DE LA MIGRACIÓ. Audiovisual breu que explica la migració de les aus de manera senzilla i amena. Aquest audiovisual està en anglès, però els monitors en faran una interpretació una vegada finalitzat.
- JOC DE ROL DE LA MIGRACIÓ. El joc consisteix en una gimcana que simula la migració de les aus. Aquesta gimcana es desenvolupa al jardí del CEACV. Els alumnes adopten, per grups, el rol de 5 espècies d'aus migradores distintes i un o dos alumnes (en funció de la grandària del grup) adopten el rol de caçadors. Cada grup d'alumnes rebrà un kit amb informació sobre la biologia i un mapa del jardí del CEACV amb la ruta migratòria de l'au que representen. A través del desenvolupament de l'activitat, els alumnes aprenen l'existència de rutes migratòries diferents en funció de l'ecologia de l'espècie i de les seues preferències d'hàbitat. Al seu torn, han de superar diferents proves al llarg de la migració, com ara la recerca d'aliments, el fet de ser anellats, d'escapar de predadors i d'evitar ser caçats pels caçadors. Al mateix temps, els alumnes que exerceixen el rol de caçadors aprenen la diferència entre espècies cinegètiques i no cinegètiques, a més dels diferents mètodes de caça catalogats com a il·legals en les directives europees. Al final de la dinàmica hi haurà una posada en comú en la qual el monitor ajudarà els alumnes a extraure conclusions sobre la migració de les aus. En funció de la disponibilitat de SEO/Birdlife.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:
 - Exhibició d'ous, plomes i becs d'aus.
 - Exhibició de cartells i pòsters relacionats amb les aus i la migració.
2. Exposicions permanents:
 - Càmera teledirigida per a veure en directe la fauna de la Marjal dels Moros.
 - Panell interactiu sobre la biodiversitat.
 - Maqueta del CEACV que representa els diferents hàbitats on s'alimenten, descansen i es reproduïxen algunes aus migradores.
3. Paisatgístics:
 - Paisatges del CEACV, Marjal dels Moros.

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadores i educadors.

L'AIGUA MOU LA VIDA

Del 9 al 20 de maig

DESCRIPCIÓ

L'aigua és un dels recursos naturals més importants per a la vida en la Terra, tots els éssers vius necessitem aigua per a viure. És imprescindible per als organismes vius i també per a nosaltres els éssers humans, per això cal procurar conservar-la, no malgastarla i no contaminar-la, amb la finalitat de preservar la vida en el planeta.

El cicle de l'aigua no té un principi ni un final, està en constant moviment, l'aigua hi passa pels seus tres estats (sòlid, líquid i gasós). És important conèixer el seu funcionament per a poder conservar un dels recursos més valuosos, però també hem de conèixer com podem aprofitar l'aigua d'una forma sostenible i com les activitats humanes alteren el cicle hídric i en moltes ocasions alteren la qualitat de l'aigua.

OBJECTIUS

- Donar a conèixer en tota la seua amplitud el cicle de l'aigua.
- Introduir conceptes sobre serveis ecosistèmics i els beneficis que ens proporcionen als éssers humans.
- Incrementar el coneixement i la sensibilització per a l'acció enfront del canvi climàtic i l'eficiència i l'estalvi en l'ús de l'aigua.
- Mostrar els impactes ambientals que genera l'activitat humana sobre el cicle de l'aigua i la qualitat de l'aigua.
- Proposar coneixements i actituds per a ser responsables respecte al consum de l'aigua.
- Acostar el coneixement sobre els objectius sobre el desenvolupament sostenible a la ciutadania.
- Fomentar comportaments sostenibles en general.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- MAQUETA CICLE DE L'AIGUA. Disposar d'una maqueta sobre la qual es reproduïsquen els diferents passos del cicle de l'aigua, tant naturals com els de caràcter antròpic. Sobre aquesta maqueta s'explicaran aquests passos i les afeccions que podem produir sobre el cicle de l'aigua. A més, es complementarà la maqueta amb alguns experiments o tallers senzills per a complementar les explicacions respecte a alguns temes claus que es pretenguen reforçar.
- EROSIÓ DEL SÒL. Estudiar l'enfront dels fenòmens d'escolament superficial i l'arrossegament de sediments.
- AQÜÍFER/POU D'AIGUA. Reconstrucció d'un aqüífer i d'un pou per a extraure'n aigua. Comprovar com el sistema es pot contaminar fàcilment.
- HIDROFOBICITAT DEL SÒL. Estudiar la capacitat dels sòls per a retindre l'aigua.
- CONSTRUCCIÓ D'UN FILTRE D'AIGUA. Aprendre com funcionen els filtres d'aigua i conèixer els materials emprats en l'elaboració dels filtres que usem per a netejar l'aigua que consumim.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

- Maqueta del cicle de l'aigua.
- Diversos materials per a realització dels experiments (botelles d'aigua, poals, garrafes, coladors, etc.).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors i educadores.

12

AFRONTAR L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA: I ARA, QUÈ FEM?

Del 23 de maig al 3 de juny

DESCRIPCIÓ

L'emergència climàtica és un eix fonamental dins del programa educatiu del CEACV. Apareix de manera transversal en totes les propostes d'aquest dossier i s'aborda d'una manera més concreta en aquest programa temàtic. Per aqueix motiu hi ha diferents propostes que aborden aspectes, dirigides a diferents públics i que aprofiten els molts recursos didàctics a la disposició dels usuaris. Aquest programa temàtic aborda el canvi climàtic amb un enfocament centrat en LA URGÈNCIA D'ACTUAR, seguint les indicacions del món científic. Per a això la intenció és fer un recorregut des de l'enfocament macro al micro (personal) de l'escalfament global passant pel canvi climàtic i acabant en l'actual emergència climàtica.. Tot això amb l'objectiu d'adquirir consciència d'aqueix impacte personal i col·lectiu per a, posteriorment, abordar accions per a la reducció d'emissions, mitigació, i per descomptat per a l'adaptació.

OBJECTIUS

- Treballar i comprendre els conceptes bàsics del canvi climàtic.
- Vincular principis físics/químics amb alguns dels principals fenòmens climàtics.
- Aprendre a calcular les emissions de GEI d'algunes de les activitats diàries més comunes.
- Proposar bones pràctiques per a reduir les emissions de GEI.
- Motivar els participants perquè impulsen aquestes propostes (mesurar i reduir les seues emissions de GEI) en els seus centres educatius.
- Introduir el concepte adaptació vinculat a la vida diària dels participants.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- CIMERA PER SALVAR EL MÓN: Joc de simulació de rols sobre la crisi ambiental i els ODS com l'aposta per a fer front a aquesta crisi: La proposta consisteix en un joc de simulació de rols sobre la crisi ambiental que travessa el nostre planeta, amb el canvi climàtic com a gran problema socioambiental i els Objectius de Desenvolupament (ODS) com l'aposta de la comunitat internacional per a fer front a aquesta crisi. El joc està basat en dos recursos educatius, Vinyetes i Clips per salvar el món. El primer fa referència a un projecte on l'alumnat, i els centres educatius que van participar, van treballar a través del llenguatge del còmic la cerca de solucions a problemes socioambientals. El segon són una col·lecció de vídeos, on els personatges sorgits del còmic del projecte *Vinyetes fan sensibilització i educació ambiental per a escolars.
- SENZILLS EXPERIMENTS PER A COMPENDRE MILLOR EL CANVI CLIMÀTIC: 9 senzills experiments per a realitzar tant en el CEACV com a l'aula. Cadascun fa referència a un aspecte relacionat amb el canvi climàtic.
- COM VISUALITZAR LA NOSTRA PETJADA EN EL PLANETA: Taller per a calcular la petjada de carboni de cadascun dels participants: Els alumnes disposaran d'un senzill full de càlcul on recollir dades sobre la seua activitat més recent i calcular les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle generats per l'activitat. Posteriorment fan una proposta per a reduir i compensar.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

- Manual d'emergència climàtica: Exposició amb continguts per a treballar l'alfabetització climàtica dones de l'aula. Disponible en el CEACV per al préstec.
- Clips per salvar el món: Una col·lecció de vídeos per a treballar a l'aula el canvi climàtic, energia, residus, malbaratament alimentari...

DESTINATARIS

Secundària i Batxillerat.

13

LA MAR DE NETA

Del 6 al 17 de juny

DESCRIPCIÓ

Els mars i oceans són components essencials en la vida de la Terra, ecosistemes amb una gran biodiversitat i important font de recursos biològics i naturals, font d'aliment i ocupació, via de transport i comunicació, reguladors del clima i font d'energia neta i renovable. Durant molt de temps, els mars i oceans han estat sotmesos a diferents activitats humanes que els han ocasionat agressions i impactes nombrosos. En l'actualitat tots som conscients dels problemes que tenen els mars i oceans: contaminació de les platges, pèrdua de biodiversitat marina, esgotament dels recursos pesquers, etc.

El CEACV desplega un programa educatiu per a conèixer, pensar i reflexionar sobre la importància d'aquests ecosistemes i els impactes de les activitats humanes en aquests espais.

OBJECTIUS

Les diferents activitats que es desplegaran tindran com a objectiu bàsic final aconseguir un coneixement i una estima pel medi natural marí major i, a partir d'ací, desenvolupar actituds i comportaments que permeten la seua millora i conservació.

De forma específica es pretén:

- Mostrar als participants la diversitat d'ecosistemes i espècies que acullen els medis marí i litoral mediterranis.
- Ensenyar hàbits i comportaments que impliquen un respecte major cap a aquests entorns (consum, producció de residus, ús de l'aigua, etc.).
- Motivar a adoptar comportaments i actituds responsables cap a aquests entorns.
- Animar a transmetre aquests comportaments a altres col·lectius i persones amb què puguem estar en contacte.

ACTIVITATS DISPONIBLES

Es desenvoluparà un conjunt d'activitats adaptades als diferents nivells d'edat i formació dels participants, que tendiran a ser pràctiques, participatives i reflexives.

Les activitats són:

- CONTA CONTES. Nigua i l'aigua. Tracta sobre la contaminació del mar.
- EL JOC DE LA PESCA. Per a parlar de la biodiversitat del mar mediterrani, dels efectes de la pesca en els entorns marins, de la importància del peix a la nostra dieta, etc
- COM ESTÀ LA PLATJA? Analitzarem els efectes que es produeixen en les platges a causa de l'ocupació humana.
- BIODIVERSITAT MARINA. Al laboratori es fa el reconeixement d'espècies diverses i grups faunístics marins.
- BIODIVERSITAT I ALIMENTACIÓ. Activitat per a donar a conèixer la varietat d'aliments que ens ofereix el mar, els seus beneficis i la forma de consumir-los sent respectuosos amb la seua conservació.
- CONSTRUINT UN MÒBIL. Taller en què els alumnes confeccionen un element al·legòric marí.
- ELS ECOSISTEMES MARINS. Visita pels jardins del CEACV per a conèixer alguns dels ecosistemes del litoral mediterrani.
- CONEGUENT LES TORTUGUES MARINES MEDITERRÀNIES: Reflexió sobre les espècies de tortugues marines mediterrànies, sobre els impactes que provoquen la disminució de les seues poblacions i sobre les pautes per

a la seua protecció i conservació en el medi natural. Aquesta activitat es complementa amb 6 rolers sobre tortugues marines cedits pel Servei de Vida Silvestre de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, l'Associació Xaloc (associació per a l'estudi i conservació del mar), l'Oceanogràfic i la Universitat de València.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exposició de pòsters sobre ecosistemes marins.

2. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre l'aigua.
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.
- Sala d'audiovisuals.
- Càmera teledirigida per a veure en directe les espècies de la Marjal dels Moros.

3. Recursos paisatgístics:

- L'hort històric del CEACV.
- El jardí dels paisatges del CEACV.

4. Altres:

- Recursos educatius per a aconseguir un major coneixement i estima del medi natural marí (fitxes, jocs, passatemps).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadores i educadors.

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Agricultura,
Desenvolupament Rural,
Emergència Climàtica
i Transició Ecològica

**CENTRE D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL**

DE LA COMUNITAT VALENCIANA